

Prima instanță,
Judecătoria Buiucani mun. Chișinău
Judecător: C. Ursachi
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău:
Judecători: Iu. Cimpoi, N. Simciuc, N. Craiu

dosarul nr. 2rc-428/16

DECIZIE

09 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
Judecători,

Valeriu Doagă,
Sveatoslav Moldovan și Iuliana Oprea

Examinînd recursul declarat de către Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 53/337,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 53/337 cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 53/337 și s-a comunicat despre necesitatea achitării taxei de stat,

c o n s t a t ă :

La 26 octombrie 2015, SA „Termoelectrica” a depus cerere de chemare în judecată împotriva APLP 53/337 cu privire la încasarea sumei de 121466,59 lei cu titlu de datorie pentru energie termică, pentru perioada de consum 01 ianuarie 2015-30 aprilie 2015.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 28 decembrie 2015 acțiunea înaintată de SA „Termoelectrica” a fost admisă parțial. S-a încasat de la APLP 53/337 în beneficiul SA „Termoelectrica” datoria în mărime de 112915,72 lei și taxa de stat în mărime de 3387,47 lei.

La 25 ianuarie 2016 și la 10 martie 2016, APLP 53/337 a depus apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea apelului, anularea hotărîrii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 28 decembrie 2015 și a încheierii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 noiembrie 2015 ca fiind ilegale și neîntemeiate, cu adoptarea unei noi decizii legale și scutirea apelantului de la plata taxei de stat în legătură cu situația

financiară precară.

În motivarea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, apelanta APLP 53/337 a invocat că nu are posibilitatea de a achita taxa de stat la depunerea apelului, deoarece are o situație financiară precară, iar pînă în prezent furnizorii refuză să încheie contracte individuale cu consumatorii, și pentru evitarea deconectărilor ului de la energia electrică și de la apă, apelanta este nevoită să achite plata pentru umul pe bloc. Astfel, din cauza stării materiale grele a unor locatari care nu achită :urile, APLP 53/337 a format datorii față de furnizori.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016, s-a admis parțial cererea APLP 53/337 cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

S-a scutit APLP 53/337 de la plata taxei de stat în mărime de 1290,59 lei (o mie două sute nouăzeci lei și cincizeci și nouă bani) la declararea apelului, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 53/337 cu privire la încasarea datoriei.

Nu s-a dat curs cererii de apel declarate de APLP 53/337, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 53/337 cu privire la încasarea datoriei.

S-a obligat APLP 53/337 să achite restul plății taxei de stat în mărime de 1250 lei (o mie două sute cincizeci lei).

S-a comunicat APLP 53/337 despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1250 lei (o mie două sute cincizeci lei), stabilindu-i un termen pînă la data de 31 martie 2016, ora 10.00, în caz contrar cererea de apel v-a fi restitută.

Invocînd ilegalitatea încheierii instanței de apel la 30 martie 2016, în termenul prevăzut de lege, APLP 53/337 a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016, cu emiterea unei noi soluții privind admiterea integrală a cererii de scutire la plata taxei de stat.

În susținerea recursului recurenta a invocat ilegalitatea încheierii contestate, deoarece circumstanțele importante pentru admiterea cererii de scutire de la plata taxei de stat nu au fost elucidate pe deplin, menționînd că starea materială a societății este dificilă și se află în imposibilitate de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel.

Totodată recurenta a indicat că instanța de apel nu a apreciat just și real situația dificilă în care se află, eronat a apreciat probele depuse și neîntemeiat a considerat că nu a prezentat probe ce ar demonstra în mod cert situația materială grea a asociației.

Susține că prin respingerea în parte a cererii de scutire de la plata taxei de stat instanța de apel a îngădit drepturile recurentului-apelant APLP 53/377 de acces liber la justiție, dreptul la folosirea căilor de atac și dreptul la un recurs efectiv.

Conform prevederilor art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii se constată cu certitudine că, copia încheierii recurate din 10 martie 2015 a fost recepționată de către APLP 53/377 la 17 martie 2016. Astfel, prin prisma art. 425 C.P.C., completul Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată recursul depus la 30.03.2016 în termen.

La data de 13 aprilie 2016, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a expediat în adresa SA „Termoelectrica” copia cererii de recurs depuse de către APLP 53/377 cu comunicarea concomitentă a acestora despre necesitatea depunerii referinței.

La 28 aprilie 2016 SA „Termoelectrica” a depus referința la cererea de recurs depusă de către APLP 53/377 prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind nefondat și neîntemeiat.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele cauzei, s-a stabilit cu certitudine că APLP 53/377 a depus cerere de scutire de la plata taxei de stat iar prin încheierea Curții de Apel din 10 martie 2016, s-a dispus admiterea parțială a acesteia, s-a scutit APLP 53/377 de la plata taxei de stat în mărime de 1290,59 lei. Totodată, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către APLP 53/377 și s-a obligat să achite restul plății taxei de stat în mărime de 1250 lei, stabilindu-i-se un termen pînă la 31 martie 2016 ora 10.00.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a examinat pricina cu respectarea normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 85 alin.(4) Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 alin.(1) Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul acestor norme de drept rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana juridică de plata taxei de stat în dependență de situația ei materială, în cererea de scutire urmând a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate actele confirmative.

Prin urmare, în cererea de scutire de la plata taxei de stat persoana juridică urmează a expune circumstanțele care justifică solicitarea și anexate actele confirmative ale acestor circumstanțe (informația de la Inspectoratul Fiscal de Stat privind existența și situația conturilor bancare, dările de seamă fiscale pentru ultimii ani, informația de la oficiul cadastral privind imobilele deținute, informația de la Întreprinderea de Stat „Registru” privind mijloacele de transport, care le are în proprietate, etc.).

APLP 53/377 a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, însă nu a prezentat probe pertinente și admisibile care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat, existența sau inexistența mijloacelor financiare și/sau alte înscrisuri care ar permite evaluarea în ansamblu a stării sale financiare, or simpla anexare a înscrisurilor ce motivează în opinia recurentei situația materială precară, nu demonstrează cu certitudine necesitatea scutirii integrale de la plata taxei de stat.

Simpla invocare a situației materiale precare fără a fi probată nu constituie temei de scutire de la plata taxei de stat. Or, în conformitate cu art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În lipsa probelor menționate, Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ia act de faptul că instanța de apel a scutit apelantu/recurent parțial de la plata taxei de stat iar de restul sumei în mărime de 1290 lei întemeiat nu a dat curs cererii de apel și a acordat termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1290 lei.

Potrivit practicii Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Clinov contra Moldovei, Tudor-Comerț contra Moldovei, Teltronic-CATV contra Poloniei) Curtea a

statuat că dreptul la tribunal este pus grav în discuție dacă taxa de stat este fixată într-un quantum excesiv și persoana este lipsită de resurse financiare. În consecință, Curtea Europeană a arătat că în toate cazurile, instanța de judecată trebuie să examineze posibilitatea reducerii cuantumului acestei sau scutirea creditorului care invocă situația grea financiară.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa că soluția adoptată de instanța de apel cu privire la scutirea parțială a apelantei/recurente de la plata taxei de stat nu aduce atingere liberului acces la justiție al acestora, or practica constantă a CtEDO afirmă faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975,), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane vs United Kingdom* 28 mai 1985).

Totodată, limitările invocate sunt compatibile cu art. 6 paragraf 1 CEDO, decât dacă urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între — mijloacele folosite și scopul urmărit (cauza *Bellet vs France* §-31, *Garcia Manibardo vs Spain* §-44).

Mai mult, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un comportament diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța *Piętka c. Poloniei*, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție consfințit de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în cadrul soluționării cererilor privind acordarea facilităților la plata taxei de stat instanțele judecătorești urmează să examineze cu minuțiozitate fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal”, conducându-se la soluționarea acestor cereri de norme de drept național și de prevederile Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a aplicat corect normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 53/337.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 53/337 cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea